

Järvenpää 20.2.2013

Valtiovarainministeriö

Viite: Lausuntopyyntö VM162:00/2011

Asia: Lausunto kuntarakennelakiluonnoksesta

Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän lausunto keskittyy toisen asteen koulutuksen ja erityisesti ammatillisen koulutuksen järjestämiseen kuntakentässä.

Ammatillinen koulutus on tähän asti järjestetty menestyksellisesti kuntien yhteistoiminnalla. Koulutuksen luonteen huomioon ottaen yhteistoiminta-alueiden pitäisi olla vähintään nykyisen kokoisia tulevaisuudessakin.

Kuntarakennelakiehdotuksen 4 c §:n mukaiset palveluiden edellyttämät vähimmäisasukasmäärät eivät mitenkään mahdollista ammatillisen koulutuksen tehokasta järjestämistä. Edellytyksenä sille, että monipuolista ammatillisen koulutuksen tarjontaa voidaan Etelä-Suomessa taloudellisesti ja tehokkaasti toteuttaa, on noin 200 000 asukkaan alue. Nykyisiä ammatillisen koulutuksen järjestäjäorganisaatioita ei saa hajottaa pienemmiksi organisaatioiksi.

Perustelut laajalle asukasohjalle:

- Ammatillinen koulutus sisältää suuren määrän koulutusaloja ja ammatteja. Joka kaupunkiin tai kuntaan ei voida perustaa moniin eri tutkintoihin johtavia oppilaitoksia, koska se on liian kallista.
- Suuri alueellinen koulutuksen järjestäjä voi sijoittaa koulutuksen siten, että koko koulutustarjonta on mahdollisemman monen tavoitettavissa ja yleisimmät koulutusalat ovat kuitenkin tavoitettavissa läheltä.
- Toisen asteen koulutukseen on vapaa hakeutumisoikeus. Kunnat eivät siis voi rajoittaa muista kunnista tulevien opiskelijoiden pääsyä oppilaitoksiinsa. Esimerkiksi Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymässä on opiskelijoita 72 eri kunnasta. Yli 95 % heistä on kuitenkin Uudeltamaalta.

Kuntayhtymät – laadukasta koulutusta taloudellisesti

Ammatillinen koulutus on hyvässä kehitysvaiheessa vetovoimaisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden mittareilla. Hallinnollisen organisoinnin sijaan on keskityttävä ammatilliselta koulutukselta vaadittaviin toiminnallisiin ja taloudellisiin tuloksiin myös kuntauudistuksen suunnittelussa ja toteuttamisessa. Kuntayhtymät ovat hoitaneet

noin 65 % ammatillisten koulutuspalvelujen opiskelijavolyymistä eli tulokset ovat pääosin niiden aikaansaamia.

Hyviä ja tuloksellisia ammatillisen koulutuksen järjestäjäorganisaatioita ja toimintamalleja ei kannata aliarvioida, purkaa tai lakkauttaa mielikuvien tai ideologisten syiden perusteella. Peruskunnan ulkopuolinen organisaatio on usein hyvin toimiva ratkaisu. Se on läpinäkyvä, kevyt ja nopea, joustava ja tehokas toimintaorganisaatio omistajien tahtomalla tavalla.

Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä pitää tärkeänä monimuotoista ammatillisen koulutuksen järjestäjäverkkoa ja sen jatkuvuutta. Se on osoittautunut hyväksi kokonaisuudeksi niihin muuttuviin haasteisiin vastaamisessa, jotka kohdistuvat ammatilliselle koulutukselle.

Kuntayhtymä on erinomainen koulutuksen järjestäjäorganisaatio ammatilliseen koulutuksen järjestämiseksi. Rakenteellisia uudistuksia on vuosien mittaan tehty koulutuksen järjestäjien omistajatahojen toimesta. Ratkaisut organisoinneissa ja toimintamalleissa on jatkossakin tehtävä aluelähtöisesti omistajien päätösin. Kuntayhtymän omistajien fuusioituessakin on olemassa useita eri vaihtoehtoja organisoida ammatillinen koulutus palvelemaan asiakaslähtöisesti opiskelijoita sekä työ- ja elinkeinoelämää.

Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä on lausunnossaan kunnallishallinnon rakennetyöryhmän selvitykseen 22.3.2012 kiinnittänyt erityistä huomiota omistajaohjauksen onnistumiseen, yhteistyöhön omistajakuntien ja elinkeinoelämän kanssa sekä osaavaan ja vahvaan hallintoon. Kuntien yhteistyössä ja ammatillisen koulutuksen kuntayhtymän toiminnassa ne ovat oleellisia osa-alueita ja hyvin hoidettuina mahdollistavat demokratian hyvän toteutumisen, avoimuuden sekä tehokkaan ja tuloksellisen toiminnan.

Lausuntoa on käsitelty Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän yhtymähallituksessa 17.1.2013 § 3.

Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän yhtymähallitus